

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 2235/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

כבוד השופט נ' הנדל

כבוד השופט צ' זילברטל

העותרים: ג'מיל רשאד סנדוקה ו - 13 אחרים

נ ג ד

המשיבים: 1. הרשות הממשלתית למים ולביוב
2. שר התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים
3. חברת הגיחון בע"מ
4. עיריית ירושלים

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה: כ"ח בטבת התשע"ה (19.01.15)

מזכיר הרכב: עדי
קלדנית הרכב: רונית

בשם העותרים: עו"ד אן סוצ'יו, עו"ד דן יקיר

בשם המשיבים: עו"ד שרון רוטשנקר, עו"ד יונתן ברמן
: 1-2

בשם המשיבה: עו"ד אביב ברנט
: 3

עו"ד דן בן טל

בשם המשיבה 4:

פרוטוקול

עו"ד רוטשנקר: היו אין ספור ישיבות. אנו במצב קשה לפתרון גם מבחינת הדין. העותרים מבקשים את הכל או לא כלום. כל הבניה הזו שמכילה בתוכה על פי האמור בעתירה גם את תושבי ירושלים ישראל וגם אנשים שהם שוהים בלתי חוקיים שאין להם מעמד בישראל. זה סוג של מצב לא מוסדר. סעיף 157 לחוק התכנון והבניה לא מאפשר לנו מבחינה חוקית לבצע את מה שהם רוצים. החיבור של הדירות למים אנו מנועים מלבצעו. התשתית היא דלה. היא הונחה שם עבור מי שמתגורר שם כדין. אני לא יכולים לעבור על החוק, מצד שני אנו רוצים לשפר את הגישה שלהם למים. צריכת המים שם היא גדולה. היא נעשית ללא כל תמורה. זה מצב מאוד חריג. הוא לא אמור להתקיים. הפתרון שלנו נשען על התשתית הקיימת. כיום היא מחוררת מאוד, הלחץ שלה נמוך מאוד כתוצאה מכך ש – 80,000 איש משתמשים במים שנועדה לתשתית של שנים קודמות והיא לא יכולה לעמוד בזה. אנו מציעים לקחת את התשתית הזו, הצינורות הללו שמובילים את המים כדין ולשדרג אותה. להגדיל את כמות המים שתהא שם. לחץ המים, בגלל שיש המון משתמשים עם מעט מים לא מסוגלים להביא את המים למקומות מרוחקים. אנו ניצור פתחים על צינור זה זו הגמשה מאוד גדולה של הדין מבחינתנו כדי לאפשר גם נגישות טובה יותר למים וגם למנוע את החירור דבר הפוגע בתשתית הקיימת. לצד זה, אנו מבקשים כי תינתן גם תמורה, דבר שגם העותרים מסכימים לו. אנו צריכים לפעול בשיטה משותפת. מה שלא משלם X משלם Y. אנו מבקשים כי ישולם סכום של כסף עבור הצריכה השוטפת.

כבוד השופט נ' הנדל:

מה לגבי הגדלת מספר הצינורות הראשיים?

עו"ד רוטשנקר: ישנן 2 בעיות שיהיה עלינו להתמודד. הצענו מתווה לפי מיטב הידיעה שלנו. גם מבחינה הנדסית בגלל צפיפות הבניה לא ברור מה היא מאפשרת. גם מבחינה משפטית, זו שאלה מאוד לא פשוטה. האם לייצר צינורות שמובילים מים למקום שהוא בניה בלתי חוקית? צנרת נוספת? האם אנו נמצאים בגדרי סעי' 157א, אלו שאלות לא פשוטות. הצינורות הללו מובילים לבתים שהם חוקיים.

כבוד השופט נ' הנדל:

השאלה איך אפשר לשפר את השירות? האם לא ניתן לעשות יותר?

עו"ד רוטשנקר: עלינו להתחיל בשלב הראשון. העותרים צריכים להבין כי הם לא יכולים לצאת עם מלוא דרישותיהם. אם נשב ונתחיל סביב זה לעשות אשפר לבדוק מה יכול לשפר ומה לא. נוכל לבחון את הדברים בהיבט המשפטי וההנדסי. אנו כאן בנקודת התחלה.

כבוד השופט נ' הנדל:

מה מונע מכם מלהתחיל בצעדים?

עו"ד רוטשנקר: כעת יש מים. יש נגישות לא מספיקה למים. אנו מבקשים לשפר את המצב. שיפור המצב יביא להזרמה של יותר מים. הדבר הזה עולה כסף. אנו צריכים להתחיל בשיתוף פעולה גם מבחינת הגביה, צריך ללכת יד ביד עם העותרים וועדי השכונות. אנו מבקשים לאסוף סכום מינימלי כפי שייקבע. היטלי הפיתוח שנגבה אנו לא נגבה את אותו סכום שנגבה מאחרים. הנכונות הבסיסית לתשלום צריכה להיות מההתחלה. אנו מבקשים לעשות זאת בד בבד. העותרים לא מעוניינים לשבת איתנו בעניין זה. אנו מבקשים להתקדם לפי המתווה המוצע, נוכל להתחיל כבר היום. מבחינת יכולת הגביה אנו במקום שהוא בעייתי. אין לנו תשובה כעת איך נגבה מהעותרים את הכסף.

כבוד השופט צ' זילברטל:

זה מעכב את תחילת הביצוע?

עו"ד רוטשנקר: בגלל שהמצב הוא בעייתי, ואין אנו מתכחשים לכך, יש לנו את כל הנכונות לעשות לשיפור עניין המים. ישבה קודמתי קודם לכן עם העותרים. אוכלוסיה של עיר, כ – 80,000 איש אינם משלמים עבור המים. הם מבקשים הגדלה בכמות המים אך אינם משלמים.

עו"ד ברנט: יש 2000 תושבים מוכרים שם שהם צרכני הגיחון וזה מתוך 80000 התושבים. מה שקורה שם זה אלפי מטרים. הבעיה היא לא שלנו. יש עם כל הכבוד גוף שאנו קונים ממנו מים. לדעתנו בקיץ הבא תהיה בעיה. בשביל לתת לשם פתרון הולם צריך להוציא סכום של כמה מיליוני שקלים. נניח שגייסנו את הכסף. אנו לא יכולים להיכנס לשם ולתקן בעיה של מים או ביוב. מי ייכנס לשם? אפנה לסעי' 4 לתגובת המדינה, מקריא. למעשה העותרים לא משלמים כלל על המים. הבעיה יכולה להיפתר וצריכה להיפתר ברמה המדינית. אנו קונים את המים מ"מקורות" שישחררו אותנו מלממן את המים דרך המדינה. למדינה יש את תשתיות המים. שתעזוב את הגיחון. מקורות יכולה לקחת על עצמה את האחריות הזו. לעשות זאת טוב יותר מאיתנו. 170 שוטרים נדרשים לפתרון

זמני. אח"כ מה יקרה? לא יעשו תשתית ב – 20 מליון ₪. הפתרון החלקי שהציעו לנו לעשות, לא מספק. הודענו זאת לעותרים.

עו"ד בן טל: בהעדר אכיפה אפקטיבית מה שקורה זה שמערב העיר נדרשת לסבסד. זה עלה גם בדיון הקודם בפני הרכב אחר וזה מה שקורה עכשיו. העדר אכיפה הוא רלוונטי בתיק זה שדנים במים, וגם בתחום הבניה. ראש העיר הציף את הנושא הזה בדרגים הגבוהים ביותר. ההצעה שניתנה נדחתה על ידי העותרים. ללא אכיפה הפתרון לא יצלח.

עו"ד ברנט: אם לא יהיו לנו את ה – 20 מליון ₪ אנו לא נוכל לעשות שם שינוי. אנו לא גובים את ההיטלים מהעותרים ולכן אין לנו את הכסף. מה שמונע מאיתנו לעשות זאת זה התשלום, האכיפה, וגם ההיטל.

עו"ד סוצ'יו: יש כאן משבר מים מתמשך שנים רבות. העיריה אומרת כי זה לא קשור אליה. הגיחון רצה לפני כמה שנים להעביר את העניין לרשות הפלסטינית. יש שם כ – 80,000 תושבים הם חלק מירושלים. התשתית מספיק לכל היותר ל – 20% מהתושבים שם. התושבים לא יכולים לקבל פתרון כזה שינציח את המצב הקיים. התושבים היום לא ישנים בלילה כי הם יושבים ליד המשאבות. כולם מחזיקים מים במיכלים פתוחים שיכולים להביא לידי זיהומים. אין בעיה בתשלום החשמל. 80,000 התושבים משלמים חשמל וארנונה. התושבים הללו לא מקבלים מים. הם משלמים על המיכלים שלהם לא נותנים להם את המים שמגיעים להם. הם משתמשים באיכות של מים נמוכה מאוד. המשפחות מתקלחות פעם או פעמיים בשבוע. עד היום הוצע להניח תשתיות מים שיגיעו אליהן התושבים כמו הבדואים. אנו מוכנים לשבת עם המדינה כהמלצתה של חברתי עו"ד רוטשנקר. ההצעה לא יכולה להיות השלב הסופי. אבקש כי ההצעה תחזור באופן מידי. אנו נשתף פעולה עם המשיבים בכל דבר שיהיה צורך. עד היום לא פנו אלינו.

ניתנת החלטה.